

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Ca să se știe!

Sibiu, 29 Octomvrie n.

Suntem datori să mai rectificăm unele nădăvișuri, din cele multe, pe care „Tribuna” din Arad le-a pus în circulație în zilele din urmă cu o uimitoare îndrăzneală.

Dnii dela „Tribuna” spuneau adică în nrul 222, că I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru Ioan numai pentru aceea a accentuat în cuvântarea sa, rostită cu ocaziunea sărbătorilor centenare întru memoria lui Șaguna, că marele nostru Arhiereu a făcut aceea ce a făcut „cu ajutorul clerului și al poporului”, pentru că să mai micșoreze vaza și să mai reducă, pe cât se poate, meritele lui Șaguna.

E multă răutate în această judecată nehibzită!

Nu, domnilor dela „Tribuna”, nu din acest motiv s'a accentuat cooperarea clerului și poporului la toate întreprinderile lui Șaguna, ci pentru că așa corăspund lucrurile adevărului faptic. Iși poate închipui oare cineva, dintre cei cu judecată normală, vre-un succes pe partea lui Șaguna, dacă clerul și poporul nu era cu el, — ori, ca să folosim cuvintele întrebunțate de ziarul sâsesc din loc, dacă nu se știa la locurile cele mai înalte, că la spatele lui Șaguna stă întregul popor românesc, așteptând numai semnul, ca să facă aceea ce vrea, ori aceea ce spune Șaguna?!

Da, fapt real e, că la câștigarea mitropoliei noastre Șaguna a lucrat cu ajutorul clerului și al poporului. Despre aceasta ne dau dovadă petițiile multe, subscrise de fruntașii români de pe atunci, și înaintate Coroanei, apoi rugărilor cele multe ale comunelor bisericesti din Banat înmăunate Maiestății Sale cu ocaziunea unei călătorii întreprinse prin Banat, și mișcărilor vee de despărțire de câră Sârbi, puse la cale de energicul luptător național Eutimiu

Murgu din Banat, tot lucruri, despre cari redactorii „Tribunei” n'au absolut nici o cunoștință, cum se vede, și de aci judecata lor greșită.

Da, faptul e, că și fondurile și fundațiunile Șaguna le-a făcut cu ajutorul clerului și poporului, căci altcum nu le putea face. Dovadă colectele întreprinse de el pentru catedrală, seminar, etc. Căci nu va crede doară nime, că le-a făcut din modesta lui dotațiune, care la început era numai de 4000 fl. pe an, urcându-se mai târziu la suma de 8000 fl., iar după ce a fost numit Arhiepiscop și Mitropolit la 12.000 florini?

Da, faptul e, că la organizarea diecesei Ardealului încă a lucrat Șaguna cu ajutorul clerului și poporului, căci la venirea sa în Ardeal a aflat aici un consistor cu patru asessori, dintre cari trei teologi de Viena, anume: Moga, Bădilă, Panovici, și mai mulți protopresbiteri teologi de Viena, pe Popazu, German, Ighian, Absolon, Hania, Tipeiu, și pe alții. A aflat deci aici oameni, cari l-au înțeles și l-au sprijinit, precum l-a sprijinit și poporul, care și înainte de Șaguna crease din sărăcia sa un fond de peste osută mii florini, pe cel sidoxial, pe lângă alte fonduri mai mici, aflate de Șaguna.

Toate acestea, firește, nu detrag nimic din meritele lui Șaguna, ci din contră, i le măresc, prezentându-l ca pe omul, care a știut atrage clerul și poporul, ca să-i dea mână de ajutor la toate și întru toate.

Tot așa de neadevărată e apoi afirmarea „Tribunei”, că un cutare preot (Morușca) voind să invite pe toți preoții la Sibiu, ca să participe și ei la sărbătura de Duminecă din Sibiu, ar fi fost citat de I. P. S. Sa Mitropolitul și oprit să vină la sărbătura. Adevărul e, că numitul preot nu a fost citat, ci singur s'a prezentat la Mitropolitul nostru Ioan, rugându-l de sfat, dacă nu ar fi bine să vină toți preoții la sărbă-

rea din Sibiu? Și I. P. S. Sa i-a spus, că după ce consistorul mitropolitan așa a dispus, ca toți preoții să țină parastase în parohiile lor, sărbătura împreună cu poporul pomnirea marelui Arhiereu Șaguna, au să se acomodeze toți acestei dispozițiuni, pentru că dacă ar lipsi preoții din parohiile lor, poporul s'ar lipsi de cea mai binevenită ocaziune de a sărba și de a cunoaște meritele lui Șaguna. Dar la sărbătorile din Rășinari pot să participe și preoții cei mai apropiați, după cum au și participat, chiar și preotul Morușca.

Acesta e adevărul, pe care, firește, nime nu poate pretinde să-l cunoască și să-l recunoască și dnii dela „Tribuna”, atât de rău certați tocmai cu adevărul. Noi însă ne-am ținut datori să le rectificăm scrisorile, nu de dragul lor, ci în interesul istoriei, care nu suferă nici o întorochiare, nici de vorbe, nici de fapte. Le-am spus acestea, ca să se știe.

Crisa ungară. Despre consiliul de miniștri, ținut Mercuri în Budapesta, în locuința ministrului de comerț Kossuth, nu se știe decât numai atâtea, că a fost de o durată lungă de trei ore și că au participat la el toți miniștrii maghiari. Din faptul însă, că primul ministrul Wekerle încă nu a plecat la Viena, ca să comunice Maiestății Sale hotărârile luate, și nici indicii nu sunt, că va pleca în una din zilele proxime, se scoate combinația, că în consiliul de miniștri nu s'a putut ajunge la nici o înțelegere cu privire la modalitatea eșirii din încurcătură. Nu pentru că miniștrii nu ar fi aplicați să implinească dorința Maiestății Sale și să rămână la putere, ci pentru că nu sunt siguri încă de sprijinul partidului din cari fac parte. De aceea s'a luat, așa ce crede, înțelegerea, ca miniștrii să-și înduplece întâi partizanii să accepte și ei soluția propusă de Maiestatea Sa, adică

să rămână cualiția împreună și pe mai departe, până la votarea trebuințelor de stat și a legii electorale. Dacă vor ajunge la rezultat favorabil în direcția aceasta, consiliul de miniștri se va întruni de nou și va lua hotărâre să — rămână.

Din protopresbiterate.

Conferența preoțească din tractul Agnita.

— 18 Octomvrie n.

Preoțimea a fost convocată la conferență pe zilele de 19 și 20 Iulie v. a. c. în opidul Agnita. Fiindcă tot pe ziua de 19 Iulie a fost proiectată și organizarea despărțământului Agnita al „Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român”, a cărui delegat în sarcina cu săvârșirea organizării a fost Prea on. domn protopresbiter, ședința conferenței abia pe la 3 ore p. m. s'a început.

Conferența a fost deschisă prin o vorbire plină de sfaturi și îndemnuri spre muncă, în spiritul dragostei creștine, de șeful tractului, Prea onoratul domn Ioachim Munteanu.

După cuvântul de deschidere s'a citit apelul nominal, apoi s'a constituit conferența, alegându-se bărbați de încredere pâr. Nic. Gavrea și Ioachim Păruș, iar notar E. Munteanu și I. Radu. Constituția fiind conferența se cetesc ordinațiunile consistoriale referitoare la conferență, după a căror luare la cunoștință a urmat: „referada comisiunii asupra rapoartelor întrate despre mersul afacerilor în parohii”. Referatul I. Petrișor într'un bine studiat raport a arătat îmbunătățirile ce s'au făcut în unele parohii prin zelul preoților cești de chemarea lor, nelăsând din vedere nici păcatele, relele obiceiuri, cari bântuie încă în multe parohii și cari așteaptă o cât mai grabnică sanare.

Relele cari trebuie sanate, sunt ceretarea crîmei, și mania de a purta procese pentru toate nimicurile. Tinerimea trebuie oprită de a cereta crîma, trebuie mijlocită închiderea crîmei în zile de Duminecă și sărbătoare, căci astfel pentru o parte foarte însemnată a românilor sărbătorile nu sunt timp de odihnă, de recreație și cu atât mai puțin de rugăciune, ci prilej a-și arde în căteva ore rodul ostenelelor de preste săptămână și de a se ruina.

Mai bună impresie face anul care iese din tunița cea mai grea, decât unul

FOIȘOARĂ.

Un studiu despre organizarea creditului.

Primim la redacție o lucrare importantă, care ar fi păcat să treacă nebagată în samă de cei pe cari îi privește.

Lucrarea se întinde pe 105 pagini și poartă următorul titlu:

Organizațiunea creditului prin băncile românești, un studiu, de Eugen Brote. Arad 1909, T. p. G. Nishin. Preț cor. 150.

Autorul acestui studiu stăruiește asupra părților bune și rele ale institutelor noastre de bani, precum și asupra mijloacelor de îndreptare ce s'ar putea introduce în organizarea lor. Multe din cele spuse de autor vor fi și lucruri cunoscute, mai ales conducătorilor de pe la băncile noastre; meritul său este faptul, că a cules dovezile în cifre — în cele mai convingătoare argumente — referitoare la multe chestiuni din sfera institutelor de bani ale țării noastre. În interesul viitorului băncilor românești, precum și în interesul poporului nostru, este de dorit, ca studiul d-lui Brote să fie citit de toți cei ce stau aproape de una sau alta dintre cele 123 de bănci câte le avem; iar

învățăturile din acest studiu să oămăm a le pune în aplicare fără cronămanie.

Lucrarea se începe cu cronologia și răspândirea geografică a băncilor. După aceasta urmează: Forma juridică și comercială a lor, Capitalul de operațiune, Cheltuielile de administrație, Profitul net și profitul brut, Soăderile organizațiunii de credit și Reforme pe baze vechi și noi. La sfârșit se dau mai multe tabele, cu date despre diferitele operațiuni ale băncilor.

Iată, în cele următoare, câteva pagini din partea din urmă a studiului:

Principiul speculativ al acțiunilor este considerat ca o scădere organică a societăților pe acțiuni. La noi însă unde acțiunea au ieșit din mijlocul poporului în fața băncilor se găsește bărbăți distinși și bine meritați, tocmai pentru patriotismul lor cald suntem îndreptățiți a calcula cu o moderațiune în aplicarea acestui principiu. Băncile românești n'au ieșit numai din tendințe de speculă, ci și din simțăminte naționale ca poporul să fie ajutat în avântul său economic. Trebuie să și recunoaștem fără rezervă că băncile noastre, mai ales cele mari, se silesc a pune un frâu speculațiunii, care ar putea fi cu mult mai mare decât este în realitate. După ce însă între băncile particulare nu există nici o legătură organică, frâul nu se strânge pe tot locul în ace-

eași măsură, iar cererea intensivă de credite nesatisfăcută nu permite ca pe calea firească a concurenței băncile să fie scilicet la cea mai mare moderațiune posibilă. Această moderațiune va trebui să fie și în viitor ținta societăților noastre pe acțiuni pentru a se apropia tot mai mult recerintii obștești ale organizațiunii de credit. Vor trebui luate deci cele mai serioase măsuri, ca profitul băncilor să fie redus peste tot și ca băncile mai mici să se înfrâneze în dezvoltarea principului speculativ.

Pentru a demonstra prin exemple vii că băncile românești au în direcțiunea aceasta încă un câmp larg de activitate înaintea lor, ne referim la două întreprinderi comerciale germane similare, în care au succes a înăbuși aproape principiul speculativ. Una, societate pe acțiuni și cealaltă, o însoțire, fac afaceri considerabile în folosul obștească. „Hermannstädter Allgemeine Sparcassa” din Sibiu dispune de un capital de operațiune de 793 milioane coroane și are un capital profit net de 0.24 mil. cor. sau 0.30%. „Bodenkreditanstalt” tot în Sibiu dispune de un capital de operațiune de 68.1 mil. cor. și are un profit net de 0.23 mil. cor. sau 0.33%. Amândouă la un loc dispun de 147.4 mil. coroane cu 18.5 mil. mai mult decât toate 123 bănci românești — și au un profit net de 0.47 mil. cor. — cu 1.81

mil. c. mai mic decât al băncilor românești. Dacă ar succeda a anihila și băncile românești ar succeda a anihila în aceeași măsură în care au succes acestor două bănci germane mari, profitul net al băncilor românești ar scădea dela 2.28 mil. cor. la 0.60 mil. Suma de 168 mil. cor. care se câștigă astăzi peste această cifră, ar servi în mod firesc la scăderea dobânzilor în folosul țaranului agricultor. Înainte de a să lua instituturile germane de model s'ar face un pas însemnat, când băncile românești s'ar modera în răvna de câștig, cel puțin până la punctul, la care a ajuns „Albina”. Profitul net al „Albinei” este 0.95% după capitalul de operațiune; pe acest picior pus profitul net al băncilor românești ar scădea cu 106 mil. cor.

Cheltuielile de administrație, un alt factor la urcarea dobânzii, sunt de asemenea mari, și vor putea fi cu atât mai ușor reduse cu cât urcarea lor nu este motivată decât prin deprinderi rele, de cari se molipsește ținuturi întregi. Pentru ce administrația băncilor la Arad, la Oradea-mare, la Lugoj, la Alba-Iulia etc. să fie mai scumpă decât la Sibiu? Avem și aici a face cu o scădere organică, care împune o limită în reducerea cheltuielilor.

(Va urma).

care a stat 2 ore în crîsmă. Cel care iese din temniță, are pe lângă suferințele redade pe față și un sentiment de a și fi ispășit păcatul, pe când cel ce iese din crîsmă are poftă de a se certa cu toți căți îl înalță, ceea ce de multeori îl costă mult. Espresia feței lui denotă mai curînd un dobitoc decît un om. Când e omul beat, poți ușor vedea că de puțin simț creștin-uman este în el, vezi că e un mormânt spoit față de adevărul creștin.

Este oprit, ce e drept, ca crîsmele în timpul serviciului divin să fie deschise. Se va și observa dispoziția aceasta a legii în comunele curat românești; dar unde sunt Sașii la putere, sunt închise abia în timpul cît ține serviciul în bisericile lor, care abia la 10 ore se încep, pe când sub durată slujbei dumnezeiești în bisericile românești crîsmele sunt deschise. Românul Duminecă diminește merge cu o afacere la cutare sas, și după-ace a isprăvit intră în crîsmă, și când eșim noi dela biserică, el iese din crîsmă. N'ar ieși, dar crîsmă se închide fiind orele 10 s. m. d.

„Ar fi timpul suprem“, zice referentul, ca să se facă remonstrație la guvern ca să fie respectată în punctul acesta biserică noastră. Dacă nu i-am putea abste dela calea povârnișului pe toți, apoi cel puțin tinerimea trebuie mîntuită din ghimpele peirii. Delătura se poate acest rău prin facerea unui regulament general pentru arhidieceza întreagă, în care să se precizeze datorițele tinerimei dela anul al 15-lea pînă la căsătorie. Regulamentul să fie aprobat și de guvern, ca să se poată și pedepsi în caz de nesupunere, căci — după zisa referentului — cuvîntul nostru singur nu mai folosește. Românul mai bucuos cercetează crîsmă, decît biserică. Ba chiar și membrii corporațiilor noastre bisericăști, cari au obligamentul moral, după statutul organic, de a supraveghea religiozitatea și moralitatea, mai bucuos deschid ușa crîsmei decît a bisericii. Onoare puținelor excepțiuni.

În privință culturală încă nu stăm prea bine. Datele statistice arată, că noi avem cei mai mulți analfabeți. Spre a face ceva în direcțiunea aceasta, iarnă tre-oută am început ținerea cursurilor cu analfabeții. S'a spăriat lumea că îi voi da lumina, ne-au oprit, ca și când așa ceva n'er mai fi fost de lipsă. N'a trebuit oprim, căci ne-am oprit noi de noi. Poporul n'a venit spre paguba lui.

Pe terenul economic s'ar vedea ceva îmbunătățiri. Românii, dar numai unii, își cumpără vite mai de soiu, lucră pămîntul ceva mai rațional. Cu toate acestea înaintăm foarte încet. Cumpărarea pămîntului unde sunt Sași, au făcut-o acestia aproape imposibilă. Îl cumpără cu bani grei ori singuraticiei, ori bisericile lor, destul de bogate, ori băncile sistemul Raiffaisen, de care aproape în fiecare sat sunt.

Să-i urmărim deci, căci de a-i întrece am întârziat binișor.

Să îmbrățișeze apoi Românii meseriile, căci numărul copiilor, laudă Domnului, aproape fiecare i-ar permite ca să aibă un băiat măsar, altul rotar, cismar și îi rămân și pentru coarnele plugului unul sau mai mulți.

Ar fi prea lung raportul dacă m'aș estinde asupra tuturor celor amintite, deci las să urmeze propunerile făcute conferenței de comisiune:

1. Preoțimea să-și țină de datoriță: A rezolva toate agendele oficiului prompt și fără întârziere.
2. A predica și celebra serviciul divin cu cuvenită evlavie spre a atrage prin aceasta poporul la cercetarea bisericii.
3. A îngriji de înființarea de coruri, și a stărui, ca la sf. liturgie să cînte toți credincioșii.
4. A îngriji, ca tinerimea școlară și adultă să cerceteze biserică și să cînte.
5. A stărui ca toți credincioșii cel puțin odată la an să se mărturisească și omineze începînd cu tinerimea școlară și adultă.
6. A regula prin regulament conduita tinerimei adulte.
7. A îngriji de regulata cercetare a școlai și a încerca ținerea de cursuri cu analfabeții.
8. A înființa bibliotecă și societăți de cetire.
9. A îndemna poporul la o lucrare mai rațională a pămîntului și la procurarea de vite mai de soiu, precum și a înființa institute economice de orice natură.
10. A îndemna poporul la îmbrățișarea meseriilor.
11. A sbiciui risipa prin lux, băuturi și purtarea de procese pentru toate nimiciurile.
12. Conferențele preoțești să se țină totdeauna în parohiile, unde sunt scă-

derile mai mari și mai multe. Parohul locului să comunice relele oficiului ppeș, ca cu ocaziunea conferenței să se știe ce rău e de combătut.

II. Autoritatea bisericească este rugată:

1. A regula prin un regulament general pentru întreaga arhidieceză conduita și datorițele tinerimei adulte, mijlocind aprobarea lui și din partea autorităților politice, ca în caz de lipsă să putem aplica pedepse.
2. A influența asupra învățătorilor să formeze coruri.
3. A preciza conduita și datorițele acelor cari voesc să intre în corporațiunile noastre bisericăști, dînd explicație clară celor cuprinse în statutul organic așa după cum a fost intențiunea urzitorului aceluși statut, ca astfel numai elemente bune să poată ajunge la conducerea afacerilor noastre bisericăști.
4. A exopera dela guvern ca crîsmele să fie închise și pe timpul serviciului divin din biserică noastră.
5. A atrage atențiunea advocaților români, mai cu seamă a stipendiștilor, să fie mai scrupuloși la luarea proceselor. Îndemne mai bucuos poporul la pace.

Conferența sfînd raportul de bun și corăspuzător stării faptice a lucrurilor, aduce mulțămîntă protocolară atît comisiunii cît mai vîrtos referentului pentru osteneală. Tot această comisiune este însărcinată cu facerea unui proiect de statute pentru tinerimea adultă și prezentarea lui la conferența preoțească din anul 1910.

Proțimea nefiind în clar cu aceea, că ce trebuie să cuprindă rapoartele despre mersul din parohii și pentru a le face la fel, roagă pe prea on. domn protopop ca să binevoiască a face un chestionar, ca formular pentru rapoartele din parohii.

Asupra punctului 5 din program „cum ar trebui să fie acoperemîntul de cap al preoților uniform și acomodat împrejurărilor la serviciile publice afară de biserică“ puțin se discută, nestîndu-i în drept conferenței a decide asupra acestui punct. Se înaintează Prea Ven. Consistor rugarea, ca să se ocupe în merit cu chestiunea slevată. Lipsa unui astfel de acoperemînt se simte (iarna la înmormîntări, sfîntirea apei la rău etc.)

Fiind timpul înaintat sedința primă se închide, iar după cină, unde am luat cu toții parte, fiind comună masa, — am mers cu toții la petrecerea aranjată cu prilejul acesta de tinerimea din Aguta, cu concursul unor tineri din jur. În pauză ne-a delectat corul tinerimei de pe valea Hărtibaciului cu câteva cîntări foarte frumoase și precis executate.

În ziua următoare în 20 Iulie v. după terminarea serviciului divin ne-am întrunit din nou, ca să continuăm. După unele discuțiuni asupra modului cum s'a servit și predicat, conferența aduce mulțămîntă protocolară atît celebranților, cît și predicatorului. Predica „olevitirea și urmările ei“ bine lucrată și predată de I. Alexandru, a întrunit complăcerea tuturor.

Urmează la ordinea zilei referada comisiunii însărcinate cu studiarea modalității înființării unui fond de ajutor precetșo tractual în cazuri de moarte. Unul din cele 3 proiecte de statute propuse de comisiune, după unele mici modificări, este primit de conferență.

Fiind programul terminat, la invitația p. r. Nic. Gavrea conferența primește și defge locul ținerii conferenței din anul 1910 în comuna Bendorf. I. R.

Din despărț. „Asociațiunii“.

Convocare.

Membrii „Asociațiunii“ din despărțămîntul Merourei și alți iubitori de înaintarea poporului sunt prin aceasta invitați la adunarea generală a despărțămîntului, ce se va ține Duminecă în 25 Octomvrie (7 Noemvrie) a. c. la 11 ore a. m. în comuna Vingard.

Programul:

1. Deschiderea adunării prin preșident.
2. Raportul comitetului despre activitatea sa în decursul anului expirat 1908/9.
3. Raportul cassarului.
4. Abzicerea cassariului și alegerea altuia pe restul periodului.
5. Alegerea unei comisiuni pentru încasarea tacselor și însorierea de membri noi.
6. Alegerea unei comisiuni pentru studiarea rapoartelor de sub 2 și 3.
7. Disertațiuni.

8. Eventuale propuneri.

9. Închiderea adunării.

Mercurea, la 12/25 Octomvr. 1909.

Pentru comitet:

Avram S. Pecurar
director.

Dr. Nicolae Schiau
secretar.

Conferențe învățătoresști.

Convocare.

În senzul ordinului Veneratului Consistoriu arhidiecezan Nr. 5483 Școl. din 17 Septemvrie a. c. convoc și pe această cale pe învățătorii din protopresbiteratul Brașovului la conferența tractuală anuală ce se va ține în sala gimnaziului român din Brașov în zilele de 1 și 2 Noemvrie st. v. a. c.

Duminecă în 1 Noemvrie v. a. c. la 9 ore a. m. se va ține serviciu divin cu invocarea duhului sfînt, săvîrșindu-se și un parastos întru pomenirea membrilor răposați ai conferenței.

Programul de lucru:

Teme teoretice.

1. Rostul gramaticii în școala populară: lucrată de directorul Ioan Dariu.
2. Lucrul manual și însemnătatea lui în școală, atît pentru băieți cît și pentru fete; lucrată de directorul Ioan Sporea.

Teme practice.

1. O lecție din limba maghiară cu anul II de școală; lucrată separat de: Savu Luca, G. Tăban și I. I. Călborean.
2. O lecție din geografie, cu anul III de școală; lucrată separat de: Nic. Ilie, Vas. Creangă și Ioan Oancea.
3. O lecție din aritmetică cu a. IV de școală; lucrată separat de Nic. Odor, G. Crivăț și G. Preșmerean.
4. O lucrare scripturistică din limba maternă cu anul V—VI de școală; lucrată separat de: David Pop, G. Surariu și A. Popovici.
5. O lecție de cetire după metoda fonimică cu anul I de școală; lucrată separat de Vas. Ivan, Nic. Stancu și Nic. Oancea.

Temele au să se facă în scris și să se predea înainte de ținerea prelegerii preșidentului conferenței.

În fine invit pe toți învățătorii să se pregătească din temele luate în program, ca discuțiunea în conferență să fie purtată în deplină cunoștință de cauză. Brașov, 12 Octomvrie v. 1909.

Vasile Voinea.
protop.

Convocare.

În senzul ordinului Preavenabilului consistor arhidiecezan Nr. 5483 Șc. de dato 17 Septemvrie 1909 imi iau voe a convoca conferența învățătorilor din tractul protopresbiterat Târnava, ce se va ține Duminecă 1 și Luni în 2 Noemvrie st. v. în școala gr. ort din Cetatea de baltă cu următorul

Program:

1. În 1 Noemvrie la 8 ore a. m. participarea la serviciul divin împreună cu chemarea Duhului Sfînt.
2. La 10 ore a. m. deschiderea conferenței prin comisarul consistorial.
3. Constatarea învățătorilor prezenți și constituirea biroului prin alegerea unui preșident, alor 2 notari și 2 bărbați de încredere, respective verificători.

II. a) Disertațiuni:

1. Monografia școlai populare gr. ort din Boian, de învățătorul Emil Sămărghiten din Boian.

2. Lucrul de mîna în școală, de inv. Irina Cosciuc din Șoimușul-român.

b) Lecții practice:

1. Din l. română, cu elevii de cl. II, învățător Ioan Neamț din Fărău, în înțelesul principiilor accentuate cu prilejul conferenței cerouale precedente.

2. Din limba maghiară „părțile corpului omenesc“ cu cl. III învățător Ioan Vălean din Crăciunel.

3. Din istoria patriei „Ioan Huniade“ cu cl. V învățător George Drugociu din Cetatea de baltă.

4. Din cîntări: „Cîntece de primăvară“ de T. Popoviciu, inv. Alexandru Pop din Săleud și Octavian Berția din Lăslăul-român.

5. Alegerea unei comisiuni permanente de 2 și alte propuneri.

III. Preoțimea tractuală este invitată a lua parte la această conferență.

Cetatea de baltă, 1 Oct. 1909.

Nicolae Todoran
com. cons. — prot.

Convocare.

Conferența învățătorescă tractuală din protopresbiteratul Lupșa, conform circulariului din 17 Septemvrie a. c. Nr. 5483 Școl., se convoacă aici în Ofenbaia pe Duminecă și Luni — în 1 și 2 Noemvrie a. c. st. v., pe lângă obiectele următoare:

1. Serviciu divin cu invocarea Duhului sfînt în biserică din loc.
 2. După serviciul bisericesc deschiderea și constituirea conferenței în școala noastră confesională.
 3. Instrucțiunea cea nouă pentru conferențele învățătoresști, curenții și propuneri.
 4. Folosul și rolul botanicii în școala populară, tractat de Lazar Chirilă.
 5. Avantajele metodei direct în propunerea limbii maghiare, tractat de Iosif Panța.
 6. Vioreua, prelegere practică de Nicolae Faur.
 7. Offenbánya ismertetése, prel. practică de Leonte Canja.
 8. O cîntare, prel. practică de Iosif Panța.
 9. Atențiunea și susținerea ei în școală, tractat de Diomid Bedeleian.
 10. Se statorțește programul conferenței viitoare, se aleg comisiunile permanente și se încheie conferența.
- Participarea învățătorilor și învățătoarelor din tract este obligatorie și absențele se pedepsesc, iar parohii — ca directori școlari — participă după putință. Ofenbaia, 12 Octomvrie 1909.

Vasile Gan
protop. com. cons.

Convocare.

În virtutea dispozițiilor din circulariul Ven. Consistor dela 17 Septemvrie a. c. Nr. 5483 Școl. am onoare a convoca pe învățătorii din protopresbiteratul Abrud la conferență, ce se va ține în 1 și 2 Noemvrie a. c. în localul școlai gr. ort. române din Abrud, pe lângă următorul

Program:

Duminecă în 1 Noemvrie.

1. Participare la serviciul divin în biserică din Abrud.
2. La orele 11 a. m. deschiderea conferenței.
3. Apelul nominal.
4. Constituirea conferenței.

După amezai:

5. „Împărțirea cu numeri întregi cu 2 cifre în divizor“, tema practică pentru cl. IV, de Alexandru Jiurea învățător în Bucium-Muntari.

6. „Propozițiunea simplă amplificată“, tema practică din l. română pentru cl. III, de Nicolae Prăția învățător în Petrașeni.

Luni în 2 Noemvrie:

7. Orele 8 a. m. „Solăvia Israelitelor“, temă practică din religioze pentru cl. II, de Ioan Danciu învățător în Bucium-Sat.
8. „Ioan Huniade“, temă practică din istoria patriei pentru cl. V, de Ioan Simulescu învățător în Abrud-Sat.
9. Idealismul și materialismul în educațiune“, disertațiune lucrată de învățătorii Aurel Ionuț și Pompilie Acolesescu.

Abrud, 12 Octomvrie 1909.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

Convocare.

Conferența tractuală a învățătorilor convocată prin circularul P. Ven. Consistor din 17 Sept. v. a. c. nr. 5483 Școl. se va ține în protopresbiteratul acesta, la terminul fixat de 1 și 2 Noemvrie v. în localul școlai noastre din Alba-Iulia oraș, pe lângă următoarea

Ordine de zi:

Duminecă în 1 Noemvrie

1. La 9 ore a. m. serviciul divin cu invocarea Duhului sfînt.
2. La 11 ore a. m. deschiderea conferenței prin protoprezbiterul tractual, ca comisar consistorial.
3. Constituirea biroului.
4. Temă teoretică din domeniul pedagogiei de Emanuil Comanescu inv. în Mihalț.
5. Prelegere practică din vieri de inv. Nichifor Borzea din Drâmba.

Luni în 2 Noemvrie.

6. La 8 ore a. m. Temă din Constituție în limba română paralel cu limba maghiară de inv. Simion Lazar din Măgina.

7. „Temă practică despre măsurile metrice“ de învățătorul Vasile Micuda din Cetes.

8. Alegerea comisiei de 3 membri pentru studiarea trebuințelor școlare din acest tract și formularea de propuneri concrete pentru delăturarea scaderilor existente.

9. Alegerea comisiei de 3 membri pentru propunerea temelor didactice-pedagogice, cari se vor lucra și preda în proxima conferință, cu privire și la perscanele cari vor elabora temele.

10. Stabilirea programei pentru conferința viitoare.

11. Propuneri.

12. Inchiderea conferinței.

Pe lângă învățătorii, în primul loc îndatorați de a fi prezenți, dela primul și până la ultimul punct al conferinței, se așteaptă, — după natura lucrului — a participa la conferință și preoții ca directori școlari.

Alba-Iulia, 14 Octomvrie 1909.

Ioan Teculescu
prot. ca comis

NOUTĂȚI.

Inaugurarea școlii de cadeți si-biene. Școala de cadeți, aflătoare până acum în edificiul casarmei de artilerie, s'a mutat în localitățile sale cele nouă și imposante, ridicate aproape de promenada de „Sub arini“, cu fațada către munții Făgărașului. Inaugurarea acestor localități, provăzute cu toate instalațiile moderne, s'a făcut acum Duminecă, în prezența comandantului de corp, a Excelenței sale dlui Gaudernak și a altor notabilități militare. Noua clădire cuprinde 200 de elevi, are sale de scrisă, de gimnastică, sală festivă cu o capelă ș. a. Zidirea a costat un milion și jumătate de coroane.

Din Cernăuț se anunță, că profesorul universitar Milcovici a mai încercat să-și țină cursul în săptămâna aceasta, dar fără a reuși: studenții s'au rostat în fața universității și l-au oprit de a vorbi de pe catedră. O deputațiune de 3 studenți români a fost primită la decanul facultății, căruia societățile studențești române din Cernăuț i-au expus rugărea lor cu privire la cursul de istorie română. Studenții poloni și rușii sprijinesc mișcarea colegilor români.

Regele Greciei este firm hotărât să abdice dela tron și să se retragă în vila Mon-Repos.

Pentru orbi. Un ceasornicar din Petersburg a construit pe seama celor orbi un ceasornic, care n'are indicator și totuși orbi pot cunoaște orele și secunde de pe acest aparat.

Hymen. Dl Ioan Spânuș absolvent de teologie, și Dșoara Emilia, fiica protopresbiterului districtual al Câmpulungului Nico Lomicovschi, își vor celebra cununia în biserica din Coșna, în 18/31 Octomvrie la orele 11 a. m.

Caz de moarte. A încetat din viață la vârstă de 67 ani unul dintre prelații catolici distinși ai Ungariei: Dr. Ipolit Fehér în Pannonhalma, fost membru în casa magnatilor și consilier intim al Maiestății Sale.

O furcă frumoasă de tors. Corespundentul trimis din partea ziarului „La Roumanie“, cu prilejul serbărilor, povestește despre cele văzute pe la Sibiu în zilele următoare: În zilele trecute dl Țigara-Samurcaș se găsea la un amator de rarități, în societatea dlui Anton Mocsonyi de Foen. Dl Țigara-Samurcaș zăbind o furcă minunat lucrată, își arată părerea de rău, că n'o poate duce la muzeul etnografic din capitală; posesorul furcii zicea, că ține mult la furca sa, și mai jos de 100 de coroane n'o dă. Atunci dl Mocsonyi scoate portofelul, plătește o sută de coroane omului, ia furca și o dăruiește dlui Țigara-Samurcaș pentru muzeu.

Expoziția de copii ținută la 27 Oct. n. c. în comuna Orlat a avut, ca toate întreprinderile Reuniunii noastre agricole sibiene, rezultat desăvârșit din toate punctele de vedere. Cu considerarea la marea însemnatate, ce o au asemenea expoziții pentru dezvoltarea primicioasă a fiitorilor muncitori, un raport mai amănunțit despre decursul expoziției vom da în unul din numerii viitori ai ziarului nostru.

Școlile elementare gr. or. române din Arad, în urma unui ordin dat din partea primăriei orașului, au fost închise din motivul epidemiei de difterie ce bântuie în Arad.

Călătorie surprinzătoare. Regele bulgar Ferdinand, care s'a cam ferit de Sârbia, a călătorit săptămâna aceasta la Taribrod. Acolo a fost salutat de un adjutant al regelui sârbesc Petru. Din Taribrod s'a dus la Crușevet, unde l-a salutat principele moștenitor Alexandru. Regele Ferdinand a venit — se zice — ca să facă o excursiune prin munții sârbești Copalnic, vestiți prin frumusețea lor naturală. După o despărțire afectuoasă de principele moștenitor, regele bulgar s'a reîntors dela Crușevet acasă la Sofia. Excursiunea aceasta ar însemna o îmbunătățire a raporturilor încordate dintre cele două state balcanice.

Una-alta. Dintre „adevărurile“ mai nouă, publicate în Tribuna, de confrăți nu numai energici, ci totodată și oameni cu serioase pregătiri ziaristice, mai reținem următoarele: „Șaguna a înființat ziarul acesta — adevărat „Telegraful Român“... cel dintâi z'ar românesc“. — Bravo, băieți! Primiți considerațiile noastre.

Ciocnirea de trenuri. La Vințul de jos s'au ciocnit Marți d. a. două trenuri de marfă. Câteva vagoane au fost sfărâmate. Altă nenorocire nu s'a întâmplat.

Ministrul austriac de finanțe, Bilinski, a propus în proiectul său de buget dări nouă pe vin, pe ape minerale și pe apă de sodă (sifoane).

Ninsoare. Pe Măgura din apropierea Clujului și pe munții Sibiului a nins în zilele acestea binișor. Temperatura s'a răcit, vremea de iarnă se apropie.

Lui Lombroso i se va ridica în orașul natal, Verona, o statuie mărească. Consiliul municipal a hotărât să facă un apel către întreaga lume cultă, să contribuiească pentru acest scop.

Furt în biserică. Din Polonia-ru-sească se vestește un mare furt, săvârșit Duminecă noaptea în mănăstirea Paulinilor, celebră în toată Polonia. Din capela acestei mănăstiri făptuitori necunoscuți au furat odore bisericesti, împodobite cu pietri scumpe, în preț de câteva milioane ruble. S'a pornit cea mai largă cercetare. O știre mai nouă anunță, că hoțul a fost descoperit și arestat.

La fondul de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor sibieni, au mai dăruit: Ioan Candrea comerc. 3 cor.; Ilie Șteflea măestru blănar 30 bani; Nic. Barbu învățăcel cismar 50 bani; Nic. Tănăvean pract. librar 20 bani; Traian Mioduț inv. cismar 50 bani; I. Șerban sodal cismar 20 bani; G. Tomuș inv. lăcătuș 50 bani; Ilie Moga par. (Săscior) soția sa Eugenia n. Trif și copii lor Tiberiu, Anicuța și Lucia 1 cor. și Vic. Tordășianu prez. 10 bani.

Mulțămite. Ni se scriu următoarele: Moși-strămoși ni-au murit cu dorința de a ajunge sub eparhie românească — și a purta numele de Român. Noi cari am ajuns a ne vedea visul împlinit, și pe această cale aducem sincerile noastre mulțămiri celor ce au purtat steagul în această luptă și anume: P. S. Sale dlui epis-cop al Aradului Ioan I. Popp, căruia îi vom fi recunoscători și prin aceea, că îi vom fi adevărați fi sufletești și ne vom purta astfel ca să fim demni de a purta numele de — Români. Domnului avocat Dr. Emil Babeș, care ni-a servit cu cinste și a apărut cu demnitate steagul ce i s'a încredințat. Primească expresiunea sincerilor noastre sentimente de dragoste și devotament cu cari le datorăm. Și în fine: Părintelui Moise Barbulescu din Nădăș, care cu adevărată abnegațiune ni-a stat întru ajutor în cauza noastră de despărțire ierarhică de Sârbi. Primească și el sentimentele noastre de recunoștință ce i le păstrăm și pe cari i le vom arăta în fața timpului său. Arneacova, la 21 Octomvrie 1909. În numele comunei bis. Pantelie Bogdan, prez. com. par.

E interesant anunțul de noroc al lui S. Heckscher senr. Hamburg, din numărul acesta al foii noastre. Această casă și a câștigat un renume bun prin solvirea promptă și discretă a sumelor câștigate, atât aici cât și în împrejurime, încât pe oricine îl facem atent asupra anunțului de pe pagina a patra a acestui ziar.

Tușiți? Vă doare pieptul? Nu Vă temeți că din aceasta se poate naște o boală de piept? Spre băgare de seamă Vă atragem atențiunea a folosi: Sirupul de miere de teiu a lui Ökény, el liniștește tusa, delătură flegma și asudatul de noaptea, obositor și slăbitor, îmbunătățește apetitul și readuce somnul neconturbat. — E o binefacere pentru copii slabi și plăpânzi. — Sticla de probă 3 cor., sticlă mare 5 cor., 3 sticle mari franco 15 cor. prin rambursă numai dela Farmacia Apostolului a lui Ökény, Budapesta, József-körut 64, Depot 90.

Serate de ale meseriașilor nostri.

Joi, în 30 Sept. n. 1909 „Reuniunea meseriașilor sibieni“ și-a ținut a 9-a ședință literară. Prezidentul nostru, dl V. Tordășianu ne face trista comunicare, că fostul comerciant de aici, vrednicul N. S. Nadasdy de Caransebeș, vechiu membru ajutător al Reuniunii și generos dăruitor la darurile de Crăciun, ce Reuniunea le împarte între săracii nostri, a încetat din viață și că Reuniunea, în semn de jale a arborat în ziua înmormântării steagul oer-nit pe casele noastre. Într-un timp cu mult regretatul Nadasdy a decedat și compactorul Zacharides, fost și el membru ajutător și sprijinitor al nostru. Jalea noastră și a săracilor nostri fie bine plăcut prinos memoriei acestor binefăcători mu-tați din mijlocul nostru. Trecând la sfa-ceri curat meseriești, dl Tordășianu aduce laude binemeritate învățăcelilor: Man Bănoilă, croitor (originar din Rășinari), Vasile Floria, croitor (originar din Săcel), Demetriu Mart'n, grădinar (originar din Să-liste), Nicolae Gălea, tapisier (originar din Gârbova), Ioan Socia, măsar (originar din Mercurea), Dem. Borcia, lăc. (originar din Săliste), Ioan Pleșa, tipograf (originar din Sibiu) și N. Rotman, pantof. (originar din Voila), cari la esamenul școlăriei ev. luth. de învățacei au fost distinși pentru lucră-rile lor de esoposiție, între mulțimea de uce-nici și dăruitori cu premii în bani și face apel la ceilalți învățacei spre a fi buni și har-nici și ei ca acești frați ai lor.

În cele din urmă dnul Tordășianu aduce mulțămite dlui Radu P. Barcianu, căruia îi revine meritul, că ședința de astăzi o închinăm și pe ea memoriei poetu-lui Eminescu.

Notarul Stefan Duca cetește suma-rele ședințelor administrative, din cari am aflat cu bucurie cum Reuniunea folosește toate ocașiunile pentru a scoate la supra-față clasa meseriașilor nostri și cum ea ține pas cu toate mișcările culturale ale noastre. Între altele măsurile luate de a sărbători centenarul marelui Șaguna, ade-văratul urzitor al tuturor așezămintelor noastre, sunt proprii de a ne înălța sufle-tește.

Întrăți în însăși ședința literară, după o cântare corală, executată cu multă pre-cisiune de un grup de tineri, sub condu-cerea zelosului domn Maximilian, practi-cantul tipograf, Ilie Măgeanu, ne-a redat fără greș poezia „Călin“, de Eminescu; mititica Aurelia Pop a fost drăguță în pre-darea poeziei „Copila de roman sunt“; învățăcelul pantofar Vasile Rusu ne-a în-velit din nou cu mai mult arii scoase din fluier; dnul Ioan Miga, sodal pantofar, s'a întrecut pe sine însuși în poezia „Mama“, de Eminescu, predată cu mult simț și cu multă pricepere. O cântare corală sub dirigiarea dlui Maximilian și câteva arii executate frumos de cler. abs., dl A. Moldovan, la pian și a urmat conferința dlui R. P. Barcianu. Dsa ne spune cum datorința fiecărui om, a fiecărui popor cu cultură este să-și stimeze și venereze pe oamenii săi mari, cari până au fost în viață din iubire cătră neam, au muncit până în ultimele momente pentru binele și propă-șirea lui. Între acestă să numără fără în-doială și poetul Eminescu, dela a cărui moarte s'au împlinit 20 ani, o aniversară aceasta, de care lumea noastră cultă și a adus aminte și a comemorat o după vrede-nicie, și dacă o comemorăm și noi dovez-i dăm, că pietatea nu ne lipsește față de binefăcătorii neamului nostru. Dnul Bar-cianu ne schițează viața lui Eminescu, ne povestește despre părinții și despre indi-vidualitatea lui Eminescu. Pentru carac-terizarea lui Eminescu ne cetește poezia „Singurătatea“ mai apoi poezia „O mamă“, apoi „Povestea codrului“, „Ce te legeni codrule“, câteva poezii populare și ter-mină cu poezia „Mai am un singur dor“.

Terminat programul seratei, între par-ticipanți se împart 15 cărți cele folositoare, iar dl Tordășianu, mulțămind harnicilor debutanți și îndeosebi dlui Barcianu cum și număroșilor oaspeți, invită la ședința a 10-a din 28 Oct. n. c.

„Învingătorul“.

PARTEA LITERARĂ.

Curs practic de limba maghiară, de Iuliu Vuia.

Dare de seamă, de Aurel Bădescu.

Până la emiterea noului plan mini-sterial de sub nr. 120 000/1908 domnea un caos, o adevărată neorientare în ale pro-punerii limbei maghiare. Câți inspectori școlari, atâtea pretențiuni și directive. Prin emiterea noului plan de învățământ s'a făcut însă deplină lumină și orientare.

Considerând, că dela rezultatul pro-punerii limbei maghiare depinde și carac-terul confesional al școalelor noastre, ni se impune deci învățătorului a căuta mij-loacele cele mai ducătoare la scop. Între toate cursurile de limba maghiară, cursul dlui Iuliu Vuia a fost și în trecut unicul, care a fost scris în direcția noului plan.

Azi ne stă înainte ediția a V-a a părții a doua din cursul dlui Vuia, scris întru toate în conformitate cu noul plan ministerial.

La anul al patrulea vedem presori-sele bucăți de cetire despre nedeie, târg, nuntă, culesul viilor, a cucuruzului, tăie-rea porcilor, arat, sămănat, secerat etc. Apoi povești, narațiuni morale, legende, proverbe și învățături, poezii morale, — nu altcum întreg materialul presoris de geo-grafie și istorie. Iar la fine o cântare a-comodată. Anul al cincilea cuprinde un număr frumos de piese de cetire, morale-religioase, nu altcum și piesele presorise din istorie, constituție și igienă, apoi un număr de poezii morale și patriotice aco-modate și în fine o cântare potrivită.

Anul al șaselea e foarte bogat în piese pe cetire morale, narative și de-scriptive, din istoria naturală, apoi subie-ctele presorise din istorie, constituție și hi-gienă. Poezii și cântări acomodate nu lip-sesc nici aici.

Dl Vuia este un fidel interpret al planului ministerial. Acest curs satisface întru toate pretenșiunilor inspectorilor re-gești, cari pretind, ca conform metodei di-recte textul să fie pur maghiar. La finea materialului a dat un vocabular pentru terminii mai abstracti, pe cari învățătorul nu-i poate arăta în natură, ori cu ajutorul mijloacelor cari îi stau la dispoziție.

O idee feroică a avut dl Vuia de a descrie în românește cele mai multe bu-căți din maghiară, în cărțile sale de ce-tire, în limba română, istorie, geografie și constituție, astfel, că cel ce va avea res-pectiv manuale ale dlui Vuia va avea o ușurință foarte mare la propunerea lim-bei maghiare.

Metodul e cel direct, presoris în pla-nul ministerial. Atât în ce privește stilul, cât și metoda, dl Vuia a meritat cu drept cuvânt laudătoarele din recensiuile pu-blicate din partea recenzenților ministe-riali. „Hivatalos Közlöny“ cualifică cur-sul dlui Vuia de model. „Ca carte practică — zice recensentul — să numără între cele mai bune de acest fel. În limba ro-mână încă nu cunosc scriere, care să in-strueze băieții după un metoi atât de lă-murit și ușor“.

Din parte-mi nu pot din destul re-comanda scrierile dlui Vuia.

Teatru german.

Programul zilelor următoare: Măne, Sâmbătă, Die Revolutionshochzeit, dramă. Duminecă după amiez: Müller und sein Kind, iar sara Herbsmanöver. Luni Dollar-princessin, operetă, Marți Revolutionshoch-zeit și Mercuri Ein Ehrenwort, dramă dată cu bun succes și eri, Joi sara.

Inainte de nașterea

copilului, tinăra mamă găsește în Emulsiunea lui Scott putere nouă și cu puterea nouă și poftă nouă de trai. Efectul rapid și sigur, surprinde și bucură.

1 (330) 2—5

Emulsiunea lui Scott

se mistue ușor și e bună la gust. O încercare vă va convinge, cât de favo-rabilă e Emulsiunea lui Scott toc-mai pentru acest caz.

Emulsiunea lui Scott

delătură oboeala la lăptat, înmul-țește laptele și dă tinărului pămân-tean o culoare roșie și sănătoasă. Emulsiunea lui Scott trece ca e-mulsiunea model neîntrecută.

Prețul unei sticle originale c. 2-50.

Se găsește în toate farmaciile.

Veritabil numai
cu această marcă
— Pescarul — ca
semnul garanției
a experienței
lui SCOTT.

Dela Tipografia „AURORA“ A. TODORAN în Gherla—Szamosujvár

se pot comanda următoarele cărți din edițiune proprie:

	Cor.
Predice pentru Dumineci tom. I., de Iustin Popfiu	4 —
Cuvântări bisericești la toate sărbătorile de peste an, de I. Papiu	3 —
Cuvântări funebreale, de Ioan Papiu	3 —
Catechise pentru pruncii școlari, de Tit Bud	—80
Manual catehetic pentru primii ani școl., de B. Raț	—80
Dumnezeiasca liturgie a celui dintru sfinți părintelui nostru Ioan Chrisostom, de I. Boros	—50
Rugăciunea Dlui, Tatăl nostru, explicată pe scurt, de I. Boros	—20
Sfântul Antonie de Padua sau pânea săracilor	—20
Istoria P. C. V. Maria dela Nicula	—14
Isvorul îndurărilor sau Paraclisul P. C. Vergure Maria însoțit de mai multe rugăciuni frumoase	—20
Zidirea lumii, Adam și Eva și cele 12 Vineri mari	—16
* * *	
Amintiri din Grecia de Teodor Bulc, preț foarte redus	—30
Schițe din Italia de T. Bulc, preț foarte redus	—40
Bocete, adevărată cântări la morți de I. P. Reteganul	—80
Buchetul, culegere de cântece de A. T.	—30
Buchetul, Monolog comic de Ena	—30
Cabalistica sau Carte de noroc	—24
Cântul în școala populară de Iuliu Pop	—60
Cartea sf. Antoniu de Padua cu rugăciuni pe 9 Marți, broșurată 30 fil., legată frumos	—60
Cartea ilustrată de G. Simu	—40
Cartea plugarilor sau povestiri economice despre grădinarit, economia câmpului, creșterea oilor etc.	—50
Casa fermecată, de Elena Fabian, comedie într'un act pentru copii	—40
Secretul castelului sau pățania duhului necurat de Teodor Tenus, trad. de A. Todoran	—20
Cântăreața, novelă de Dem. Dan	—30
Chiuituri de cari strigă feciorii în joc	—40
125 chiuituri de cari strigă feciorii în joc	—24
Codrean craiul codrului de G. Simu	—16
Cu vârful penei. Serieri satirico-humoristice, de Antoniu Pop I. Monoloage. II. Humor și satiră, foarte petrecătoare	—80
Din povestirile lui Esop, de Aron B. Velchereanul	—16
Dialogul țiganului cu sf. Petru în poarta raiului, de Aron Boca Velchereanul	—50
Din trecutul Silvaniei. Legendă, de Victor Rus	—60
Doine, lacrimi și suspine	—16
Zile negre, de Petrea dela Cluj	—30
Felicitări în proză și poezie de George Simu	—40
Gruia lui Novac	—20
George Șincai	—16
Horia lui Pinte vitezul	—12
Ionel. Educațiunea unui bun copil. Carte pentru părinți și alți educatori, de Vasiliu Gr. Borgovan (cu preț redus)	1:30
Indreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv, de Vasiliu Gr. Borgovan (preț redus)	1:30
Influența mândriei. Novelă, de P. C. Z. Rovinar	—30
Impărăția țiganilor, de Aron Boca Velchereanul	—16
Jocul sătenilor români	—16
Leonat cel tânăr. Istorie în versuri, de I. Pop Ret.	—20

	Cor.
Lira Bihorului. Balade populare, de Antoniu Pop	—40
Lira Sionului sau cântarea sărbătorilor. Poezii religioase morale, lucrate după sf. Scriptură, de A. B. V.	—50
Merinde dela școală sau învățături pentru popor de G. Popa (preț redus)	—80
Mizeriile sociale. Novelă, de Paulina Rovinar	—30
Minunile P. C. Verg. Maria	—30
Muza Someșană. Poezii populare din jurul Năsăudului, culese de Iuliu Bugnariu	—50
Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de P. Tanco	—40
Nopti de iarnă. Novele. Tom. I. de G. Simu	1:20
Novele. Tomul I., de Vasiliu Ranta Buticescu (preț redus)	1 —
Nu mă uită. Versuri funebreale și iertăciuni	—50
Om. Noțiuni din anatomie și fis., de G. Cătană	—50
Om și lumea. Cântări funebreale, de Aron Boca Velchereanul	—16
O porție de vinars sau cum a urât Moisa Moldoveanu vinarsul	—20
Opșaguri. Cât cioplite cât pilit și la lume împărțite, de Ioan Pop Reteganul	—80
Cărțile de joc de A. Contor, tradusă de A. Todoran	—20
Patimile Domnului și Mântuitorului nostru Isus Christos	—30
Pământul fericitorilor și milosteniile pentru cei morți	—30
Povestiri evlavioase sau viețile sfinților	—30
Păcală și Tândală, de George Cătană	—16
Părintele Nicolae. Schițe din viața preoților de G. Simu	—50
Pietatea poporului român sau versuri evlavioase pentru cei ce merg la mănăstire, locuri sfinte și în procesiuni. Compusă de 2 preoți Murășeni din dieceza gr.-cat. a Orăzii-mari	—16
Pilde și sfaturi pentru popor, de I. P. Reteganul	—60
Proba de foc. Comedie într'un act de A. Kotzebue, localizată de Irina Sonea-Bogdan	—30
Probitatea în copilărie. Schițe din sfera educației după Legouvé	—12
Reguli și sfaturi bune pentru pruncii școlari, de Aron Boca Velchereanul	—16
Renașterea limbei române de Gr. Silași, fasc. II. și III., fiecare costă 80 fil. Ambele	1:40
Românul în sat și la oaste de I. Pop Reteganul	—30
Sfaturi de aur sau calea către fericire, de Aron Boca Velchereanul	—50
Sf. Rozariu, de R. Cupar	—16
Sf. Antoniu, de Padua	—20
Suspini și Zimbire. Poezii în proză de Ant. Pop	—80
Staroste, adevărată datini dela nunțile Românilor Ardeleni	—30
Sfârșitul lumii sau vorbirea lui sf. Ioan teologul cu Dumnezeu	—16
Țara norocului, de A. Boca Velchereanul	—24
Țiganul la mănăstire, de Aron Boca Velchereanul	—16
Țiganul în rai, de Aron Boca Velchereanul	—16
Țiganul și magnatul, de Aron Boca Velchereanul	—16
Tipic bisericesc, de Tit Bud, vicar (preț redus)	1:50
Trandafiri și vioarele. Poezii populare de Ioan Pop Reteganul	—60

	Cor.
Zina Câmpiei, de Aron Boca Velchereanul	—16
Dr. Pteancu și Bichigean. Gramatică latină pentru cl. I. și II. gimnazială	1:80
Dr. Pteancu și Bichigean. Carte de cetire latină pentru cl. I. și II. gimnazială	2:26
Rezultatele filozofiei, de I. Papiu	—50

Cărți de rugăciuni.

Icoana sufletului. Carte de rugăciuni și cântări bisericești frumos ilustrată. Prelucrată și edată cu permisiunea Vener. ordinariat diecezan de Gherla prin Vasiliu Păteș, preot gr.-cat. în Hotoan. Edițiunea VIII. coreasă și amplificată. Prețul unui exemplar legată	1 —
Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești frumos ilustrată. Edițiunea V. Prețul unui exemplar legată	1 —
Mântuirea sufletului. Carte de rug. și cântări legată	—80
Micul mărgăritar sufletesc. Carte de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari frumos ilustrată. Prețul unui exemplar legată	—44
Carte de rugăciuni pentru desfacerea de ferme cârturi sau fermece	—20
Cărtică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școl. de ambele sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar broșurat	—16
legată	—20
50 exemplare legate	8 —
100 exemplare legate	14 —
Visul P. C. Vergură Maria. Prețul legat	—20
Epistolia Dlui nostru Iisus Christos. Prețul legat	—20

Din literatura populară de Dornești Dogariu:

Nr. 1. Moș Toma Bădicianu	—12
" 2. Din viața unui haiduc Vlad hoțul	—12
" 3. Insurătoarea soarelui	—12
" 4. Fiul bucătăresei	—12
" 5. Văcărelul	—12
" 6. Diana, zina munților	—12
" 7. Cinci dialoguri întocmite pentru pruncii școlari	—20
" 8. Spiridon și Nicolae, basm	—12
" 9. Fiul oii, basm	—12
" 10. Povestiri și anecdote populare	—20

Biblioteca teatrală a „Aurorei“:

Nr. 1. Calea dreaptă e cea mai bună. Comedie într'un act	—20
" 2. Paza Maicii Sfinte. Dramă în 4 acte	—24
" 3. Otrava de hârciog. Comedie într'un act	—16
" 4. Pedepsirea vanității. Dramă într'un act	—20
" 5. Discreție fără voie. Comedie într'un act	—20
" 6. Crescătorul. Comedie într'un act	—20
" 7. Otrava femeiască. Comedie într'un act	—20
" 8. Distrășii. Comedie într'un act	—20
" 9. Ileana Consinzana. Piesă teatrală într'un act	—20
" 10. Pictorul fără voie. Comedie într'un act	—20
" 11. Teatru la sat	—30

Monoloage de Antoniu Popp:

Nr. 1. Pe neașteptate	—08
" 2. Pentru ce-am rămas flăcău bătrân	—16
" 3. La anul nou	—08
" 4. Ce nici prin minte nu mi-a trecut	—08
" 5. O pățanie	—06

Tot de aici se pot procura și alte cărți literare și școlare române ori străine apărute orișunde fără urcare de preț, precum și tipărituri școlare și oficioase, recuise pentru școală și cancelarie cu prețuri foarte moderate.

Cataloage se trimit gratis și franco oricui.

(399) 1—6

Chiar acum a apărut Călinarul „Aurorei“ pe anul 1910 cu ilustrațiuni.

Prețul unui exemplar 50 fil., 5 exemplare 2 cor., spedit franco prin poștă

Cărțile sus notate se pot comanda și dela **Librăria Arhidiecezană în Sibiu.**